

Lidové masopustní masky

Nevázané reje masek vycházejí ze staletých vesnických tradic. S postupem času vzhled některých masek jistě prošel změnami, některé masky již zanikly, jiné naopak vznikly.

Nejznámější masky

Medvěď

Jeho vzhled jsem již popsala. Byl považován za symbol rozmnožování.

Klibna (šiml, kobyla, koníček)

K masce je zapotřebí dvou lidí. První drží masku hlavy koně upevněnou na tyči, druhý se opře o jeho záda a vytvoří hřbet a zadní nohy. Přes sebe mají přehozenou bílou plachtu. Někdy tuto masku tvořil jeden člověk, pak byla klibna dvounohá, nebo naopak více-nohá, pokud ji tvořilo více osob.

Brúna

Tato maska měla být hrůzostrašná, proto se podobala částečně žirafě, koze či velbloudu. Hlavním znakem byly kozí nebo zahnuté rohy z berana. Někdy byla brúna provázena Židem s opratěmi.

Bába

Nosívá na zádech nůši a v ní dítě nebo dědka, které mohou představovat vycpané loutky. Může to však být i naopak: dítětem či dědkem může být člověk a před sebou v předklonu má loutku babky.

Žid

Částečně jsem tuto masku popsala v „růžičkové koledě“. Někdy tato postava měla na hlavě cylindr, zdobený husími křídly, přes obličej dlouhé vousy, brýle bez skel a přes rameno přehozený ranec. Žid měl dlouhý kabát nebo oděv pošíť kusy barevných látek. Někdy měl na obličejí připevněn dlouhý červený nos. Byl symbolem zmatku, krádeží a smlouvání, a proto také jeho úkolem v masopustním průvodě bylo krást a následně ukradené věci prodávat či o ně smlouvat. Choval se nevybíravě, často něco požadoval, a kdo mu nevyhověl, dostal rancem či pytlím přes záda.

Pohřebenář

Tak na se mu říká Valašsku, na Vysočině „slaměník“, ve středních Čechách „hrachovec“, na Kopicích „slaměňák“. Jeho oděv i čepice jsou pošity slámou nebo hrachovinou. Může mít začerněné tváře a také bič v ruce.

Nevěsta

Za tu se převlékali muži, kteří si výrazně nalíčili obličej, a doprovázel je samozřejmě ženich.

Turci

Za tuto masku se nejčastěji oblékají mladí chlapci. Chodí ve čtveřici – dva modří a dva červení. Vysoké čepice mají zdobené růžičkami z krepu, mají jezdecké boty a bílé rukavičky.

Gryci

Je to druh masky používaný na Hané. Chlapci měli přes oblek podvázané košile a na hlavách špičaté papírové čepice.

Laufr

Podle jeho různobarevného oděvu z kousků látek mu někde říkali také Strakatý. Měl papírovou čepici a v ruce držel hůl. Jeho úkol spočíval v tom, že byl jakýsi předvoj průvodu, měl zjistit boucháním na vrata, zda bude průvod ve stavení přijat, nebo ne.

Kominík

Jeho vzezření odpovídá klasice. Zjišťoval v chalupách při prohlídce pece, jestli tam není zapomenutý pekáč s nějakou dobrotou. A samozřejmě začernoval tváře přihlížejícím.

Smrt

V bílé plachtě, se strašidelným obličejem a kosou v ruce naháněla strach.

Masky řemeslníků

(švec, řezník, dráteník, lazebník, hasič, handlíř, výběrčí daní, dráb, policajt, vojenský vysloužilce, kat).

